

om Hovedgaardens Udstyknng. Der havde Kommissionen i sin Betænkning ønsket at indføre den Regel, at Hovedgaarde kun kunde udstyfkes til Halvdelen af deres Størrelse, første Gang de udstyfkes i Overensstemmelse med denne Lov, og med et Minimum af 60 Tdr. Land boniteret Jord — en Bestemmelse som vi nok have anset for hensigtsmæssig, men dog ikke anderledes, end at jeg for min Part godt kan tiltræde den Form, den har faaet nu, altsaa at man bibeholder det, at 60 Tdr. Land boniteret Jord er Minimum for Udstyknng af Hovedgaarde. Det er et Tilfælde, der sjældent vil indtræde, og jeg antager ikke at Jaren kan være stor, selv om man har opgivet det Forslag om Halvdelen, som vi ønskede. — Saa er der i § 3, som indeholder de Undtagelser, der kunne gøres fra Udstyknngsreglerne i § 2, et lille Punkt, som jeg blot vil nævne, idet der staar, at for Fredstoves Bedkommende kan der gøres Undtagelse efter Landbrugsministerens Skøn. Ja, naar vi have en Landbrugsminister, der har Interesse for Skovene, saa ere vi fortræffelig hjulps, men saa vi en Minister, der ingen Interesse har derved, vil det jo være farligt at lægge en Afgørelse som denne i hans Haand. Smidlertid er Reglen om, at Fredstove kun kunne udstyfkes indtil 100 Tdr. Land, af den Bestaafenhed, at man maa ønske, at der i alle Tilfælde kan gøres en Undtagelse derved, og da man maa have en Udvej, ser jeg ikke rettere, end at det bedste, vi kunne faa, er, at det lægges i Ministerens Haand, og jeg skal derfor trods Betænkningens heberne, ikke have noget imod at give den Form, her er brugt, min Tilslutning. — I § 15 er der Tale om Stylsætning ved Landbrugsministeriets Foranstaltning. Først er der det at bemærke, at Folketinget har indsat 4 Tdr. Land i Stedet for 3 Tdr. Land. Det vil jeg naturligtvis ikke dvæle ved. Det kan i alle Tilfælde være omtvisteligt, hvad der er hensigtsmæssigt, og jeg kan fra mit Standpunkt ogsaa godt anse 4 for heldigt. Dernæst har jeg en lille Bemærkning at gøre, som nærmest har en redaktionel Karakter, idet jeg vil bemærke, at Paragraffen begynder med Bestemmelser om, hvorledes en saadan Stylsætning foregaar, og saa kommer i 4de Stykke Bestemmelsen om, hvornaar den hovedvedet kan foregaa. Jeg vilde finde det heldigt, om Paragraffen begynde med at sige, at en saadan Form af Udstyknng kan foretages i de og de Tilfælde, og naar den foregaa i de Tilfælde, er den Maade, man bærer sig ad paa, saaledes. Det er kun en Henstilling, jeg gør med Hensyn til Form; med Hensyn til Realiteten

har jeg ikke nogen Indbending. — § 17 er af Regeringen formuleret saaledes, at naar man vil sammenlægge 3 Bøndergaarde, hvorved 2 blive nedlagte, er der stillet den Betingelse, at Jorderne skulle være sammengrænsende og ligge i samme Kommune, og i § 19, hvor der er Tale om Magelæg, er der ogsaa stillet den Fordring, at for at Magelæg skal komme i Stand, skulle de 2 Ejendomme ligge i samme Kommune. Med Hensyn dertil vil jeg bemærke, at det, at de efter § 17 skulle være sammengrænsende, anser jeg for en absolut Betingelse, og det, at de skulle ligge i samme Kommune, vil jeg anse for hensigtsmæssigt; men jeg vilde sætte megen Pris paa, om der her — og maaste endnu mere i § 19 — kunde gøres en Dispensation herfra. Der vil være Tilfælde, hvor det kan være meget vigtigt for en Mand at kunne sammenlægge Jord, der ligger i forskellige Kommuner, og ligeledes at foretage Magelæg paa samme Maade, og hvor det, foruden at være i hans Interesse, kan være i al Almindelighed økonomisk fornuftigt at gøre det, og i saa Tilfælde vilde jeg sætte megen Pris paa, om det Udtryk „samme Kommune“ kunde blive staaende som Hovedregel, og at man saa kunde faa en Dispensationsret, der mulig ligesom i flere andre Tilfælde, f. Eks. i § 3, kunde lægges i Ministeriets Haand. Jeg skal kun henstille det til nærmere Overvejelse i et eventuelt Udvalg.

Endelig vil jeg ogsaa gøre en Henstilling med Hensyn til Form for Lovforslagets Affattelse. Hentigten har jo, som den højtærede Minister begynde at bemærke, været den at samle de forskellige Bestemmelser om Udstyknng og Sammenlægning i een Lov, som man let kunde overse, og naar denne Lov skal benyttes af Lægmand, og ikke just af Jurister, vil det være hensigtsmæssigt, om de enkelte Love, der anføres deri, kunne blive citerede, for saa vidt vedkommende Spørgsmaal angaar. Jeg skal saaledes henvise til Dpmærksomheden paa § 1 in fine, hvor Plakaten af 21de April 1847 staar nævnt. Det vilde være praktisk, om der der ogsaa blev anført, hvad den indeholder om de der omtalte Kontrakter. Noget lignende gælder med Hensyn til § 9, hvor Plakat 21de April 1848 er nævnt, og § 15, hvor der henvises til Lov af 29de Marts 1867, § 23. Det er selvfølgelig ligegyldigt for den, der har en Lovsamling, som han kan slaa op i, men jeg mener, at den ny Lov om Jords Udstyknng og Sammenlægning skal kunne forstaas ogsaa af Lægmand, og han vil være daarligt hjulps, naar han ikke kan faa at vide, hvad der staar i de Bestemmelser, hvortil der er hen-